

door Cuny Holthuis-Buve

De Barones van Janny de Heer is het verhaal over een vrouw uit een fout gezin. De hoofdpersoon, Mien Bezemer, werd zo genoemd door haar moeder, omdat deze haar arrogant vond. Mien wilde graag laten zien dat zij haar zaakjes op orde heeft in een chaotisch en niet functionerend gezin, waarin zij het vijfde kind is. Zij is een van de vele jonge kinderen – ze was aan het eind van de oorlog vijf jaar oud – die het slachtoffer zijn geworden van de haat tegen NSB'ers na Dolle Dinsdag die uitmondde in internering van de ouders, uitsluiting van de kinderen en confiscatie van goederen. In haar omgeving wordt ze als fout kind gezien en thuis is ze overgeleverd aan ouders die hun desillusie en verbittering afreageren op hun kinderen. Zoals zoveel van onze lotgenoten probeert ze te overleven en zo snel mogelijk op eigen benen staan. Als een jongen interesse in haar toont, voelt ze zich gevlend en voor ze het goed beseft is ze verloofd. Janny de Heer laat goed zien hoe een vrouw in zo'n situatie de signalen, dat er iets mis is met die man, voor zichzelf niet serieus neemt. Integendeel, als ze maar goed haar best doet, zal het allemaal beter gaan. Een valkuil waarin ook vrouwen uit een niet-fout gezin kunnen vallen, daar zijn genoeg voorbeelden van. Maar de combinatie van gebrek aan eigenwaarde en maatschappelijke veroordeling maken iemand extra kwetsbaar. Onthutsend is het om te lezen hoe de schoonmoeder iedere keer als ze Mien ziet een opmerking maakt over foute stadsgenoten en ook haar man laat zich niet onbetuigd, terwijl hij haar voortdurend kleineert. Mien overleeft door haar man altijd zijn zin te geven, zowel zijn als haar familie niet tegen te spreken, haar eigen boontjes te doppen en te genieten van haar zoon. Maar uiteindelijk vreet dit zo aan haar dat ze er geestelijk aan onderdoor gaat

en pas onder invloed van een van haar zussen neemt ze haar leven in eigen hand. De schrijfster, die meerdere boeken op haar naam heeft staan, vertelde mij dat ze zo onder de indruk was van wat deze vrouw heeft meegemaakt dat ze dit tot een roman wilde maken. Ik vond dat ze het bijna – het loopt goed af – geruïneerde leven van Mien volstrekt invoelbaar heeft gemaakt. Uiteindelijk blijkt deze haar bijnaam de Barones dubbel en dwars waard, want het is een vrouw met adel!

Bron: Cuny Holthuis-Buve, voorzitter SWH (Stichting Werkgroep Herkenning)